

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: (8 5) 273 5673, 8 706 80 501, faks. (8 5) 264 8517, el. p. kam@kam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021- Nr.

Kopija

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO KODEKSO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO PAKEITIMO
ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SUĖMIMO VYKDYMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

Vykdydami bendrą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos priemonę, numatytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 24 d. nutarimo Nr. 123 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ priedo 36 punkte, teikiame Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 9¹, 118 ir 119 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – BK projektas), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 71¹, 73, 77¹, 212, 254, 303 ir 327 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – BPK projektas) ir Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo Nr. I-1175 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Suėmimo vykdymo įstatymo projektas) projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<p>Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys:</p> <p>1) 2020 m. gruodžio 3 d. Europos Komisija Lietuvai pateikė oficialų pranešimą dėl Europos Sąjungos teisės pažeidimo procedūros Nr. 2020/2306 dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (toliau – Pamatinis sprendimas 2002/584/TVR) tam tikrų nuostatų neperkėlimo ir netinkamo perkėlimo į nacionalinę teisę. Siekiant, kad Lietuvai pradėta pažeidimo procedūra būtų baigta, būtina priimti Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso pakeitimus, kuriais būtų perkelti Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR 18 straipsnio 1 dalies a punktas, 19 straipsnis bei tinkamai perkelti Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 1 punktas ir 25 straipsnio 1 dalis;</p> <p>2) Baudžiamojo kodekso 119 straipsnio, numatančio baudžiamąją atsakomybę už šnipinėjimą, sankcijoje nustatyta laisvės atėmimo bausmės apatinė riba yra pernelyg maža ir nesudaro būtinų prielaidų atgrasyti nuo tokios veikos;</p> <p>3) Baudžiamojo kodekso 118 straipsnyje numatyto nusikaltimo –</p>
--------------------------------	--

	<p>padėjimo kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką pavojingumas, atsižvelgiant į tai, kokia žala gali būti padaryta Lietuvos valstybei, ne mažesnis nei šnipinėjimo, tačiau numatyta sankcija yra neproporcingai maža;</p> <p>4) nėra galimybės atleisti asmenį nuo baudžiamosios atsakomybės, jei asmuo prisipažino apie daromą šnipinėjimą, taip pat padėjimą kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką ir suteikė svarbios informacijos apie užsienio valstybės, jos organizacijos atstovus ir jų vykdomą veiklą;</p> <p>5) šnipinėjimo bei padėjimo kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką veiksmus gali daryti ne tik fiziniai, bet ir juridiniai asmenys, tačiau Baudžiamajame kodekse nenumatyta juridinio asmens atsakomybė už šias veikas.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Įstatymų projektais siūloma:</p> <p>1) padaryti pakeitimus, susijusius su Europos arešto orderio vykdymo reguliavimu, kad jis visiškai atitiktų Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR nuostatas bei Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisprudenciją šioje srityje;</p> <p>2) pakelti šnipinėjimo sankcijoje numatytos laisvės atėmimo bausmės apatinę ribą, o padėjimo kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką sankcijoje nustatyti apatinę laisvės atėmimo bausmės ribą;</p> <p>3) nustatyti atleidimo nuo baudžiamosios atsakomybės už šnipinėjimą ir padėjimą kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką sąlygas ir atvejus, kada šios sąlygos nebūtų taikomos;</p> <p>4) įtvirtinti juridinio asmens baudžiamąją atsakomybę už minėtų nusikaltimų padarymą.</p>
III. Priemonių įgyvendinimo sąnaudos	<p>Papildomos lėšos tikėtinos dėl laikinojo asmens perdavimo į Lietuvą išklausymo tikslu, kai bus priimta ir taikoma Suėmimo vykdymo įstatymo projekte paminėta teisingumo ministro ir generalinio prokuroro bendra priemonė – Europos arešto orderio išdavimo taisyklių pakeitimai. Tačiau tokią laikinojo perdavimo galimybę šiose Taisyklėse bus siūloma riboti proporcingumo ir būtinumo principais.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Kadangi Įstatymų projektų nuostatomis siekiama užtikrinti visišką Lietuvos nacionalinės teisės ir Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR suderinamumą Europos arešto orderio vykdymo srityje bei nustatyti aiškesnį procesą dėl ekstradicijos prašymų įvykdymo laiku, Įstatymų projektų priėmimas turės teigiamos įtakos kriminogeninei situacijai. Dėl Baudžiamojo kodekso 118, 119 straipsnių pakeitimo padidės prevencinis poveikis, galimai sumažės šių pavojingų nusikalstamų veikų padarymo galimybė ir tai turės teigiamos įtakos kriminogeninei situacijai.</p>

BK ir BPK projektai suinteresuotoms institucijoms buvo teikti derinti du kartus. Pirmą kartą BK ir BPK projektai buvo teikiami derinti Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui ir Nacionalinei teismų administracijai. Valstybės saugumo departamentas pastabų dėl Įstatymų projektų neturėjo. Dėl BK ir BPK projektų dalių,

susijusių su šnipinėjimu ir padėjimu kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką, Generalinės prokuratūros teiktos pastabos buvo aptartos darbo tvarka ir su Generaline prokuratūra suderintos, o dėl Nacionalinės teismų administracijos pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma.

BK ir BPK projektų dalys, susijusios su Europos Sąjungos teise, papildžius Suėmimo vykdymo įstatymo projektu, buvo pakartotinai teiktos derinti Generalinei prokuratūrai, Nacionalinei teismų administracijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai ir Valstybės įmonei Registrų centrui. Vidaus reikalų ministerija ir Valstybės įmonė Registrų centras pastabų neturėjo, Įstatymų projektai buvo patikslinti pagal Nacionalinės teismų administracijos pastabas, o dėl Generalinės prokuratūros pastabų, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Įstatymų projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įstatymų projektų dalį, susijusią su Europos Sąjungos teise, parengė Teisingumo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir žmogaus teisių politikos grupės (vadovas Darius Žilys, tel. (8 5) 266 2877, el. p. darius.zilys@tm.lt) patarėja Indrė Balčiūnienė (tel. (8 5) 266 2893, el. p. indre.balciuniene@tm.lt), o Įstatymų projektų dalį, susijusią su šnipinėjimu ir padėjimu kitai valstybei veikti prieš Lietuvos Respubliką, parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. (8 5) 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Teisėkūros skyriaus (vedėjas Tomas Vainius, tel. (8 5) 273 5908, el. p. tomas.vainius@kam.lt) patarėjas kpt. Mantas Keliotis (tel. (8 5) 273 5597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt) ir Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos Teisės skyrius (skyriaus viršininkė Audronė Jakučionienė, tel. 8 680 62 219, el. p. audronej@aotd.kam.lt).

PRIDEDAMA:

1. BK projektas, 3 lapai.
2. BK projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.
3. BPK projektas, 2 lapai.
4. BPK projekto lyginamasis variantas, 2 lapai.
5. Suėmimo vykdymo įstatymo projektas, 1 lapas.
6. Suėmimo vykdymo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
7. Įstatymų projektų ir Pamatinio sprendimo 2002/584/TVR atitikties lentelė, 11 lapų.
8. Aiškinamasis raštas, 8 lapai.
9. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.
10. Suinteresuotų institucijų išvados, 8 lapai.
11. Derinimo pažyma, 9 lapai.

Krašto apsaugos ministras

Arvydas Anušauskas

Kpt. M. Keliotis, tel. (8 5) 273 5597, el. p. mantas.keliotis@kam.lt
Originalas nebus siunčiamas